

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/3/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125200200
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125200200.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XX, XXX XX E., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátene názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 53 255 739 o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.000 eur takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 200 eur všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 13.1.2025 domáhal od žalovaného zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 250 eur. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8 Csp 83/2023 bol úspešný proti aktuálnemu žalovanému o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 513,96 eur s prísl.. Ako spotrebiteľ si uplatnil satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, proti čomu sa musel brániť po podaní pôvodnej žaloby. Primerané zadostučinenie má naplniť požiadavku účinného, sankčného, odradzujúceho prostriedku ochrany, aby sa dodávateľ už nedopúšťal nekalého konania, ale má mať aj funkciu relutárnu. Za primeranú výšku, ktorá závisí vždy od posúdenia súdu, považoval sumu 250 eur, teda cca polovicu sumy priznanej v pôvodnom konaní ako bezdôvodné obohatenie. Žiadal priznať aj náhradu trov konania.

2. Zároveň sa totožný žalobca proti totožnému žalovanému v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn., 10 Csp 7/2025 žalobou doručenou súdu dňa 13.1.2025 domáhal od žalovaného zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 750 eur. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8 Csp 83/2023 bol úspešný proti aktuálnemu žalovanému o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti neprijateľnosti štyroch zmluvných podmienok. Ako spotrebiteľ si uplatnil satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, proti čomu sa musel brániť po podaní pôvodnej žaloby. Primerané zadostučinenie má naplniť požiadavku účinného, sankčného, odradzujúceho prostriedku ochrany, aby sa dodávateľ už nedopúšťal nekalého konania, ale má mať aj funkciu relutárnu. Za primeranú výšku, ktorá závisí vždy od posúdenia súdu, považoval sumu 750 eur, teda 150 eur za bezúročnosť a po 150 eur za každú zo štyroch judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok. Žiadal priznať aj náhradu trov konania.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. V písomnom podaní zo dňa 12.2.2025 dôvodil, že je nevyhnutné sledovať účel zákona a žalobca ničím nepodložil výšku požadovaného primeraného zadosťučinenia. Dôvodil, že žalovaná suma nespĺňa podmienku primeranosti a žiadal spojiť vyššie uvedené konania na spoločné konanie. Navrhol žalobu zamietnuť.

4. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 16 Csp 3/2025-48 zo dňa 26.2.2025 tunajší súd spojil vec vedenú na tunajšom súde pod sp. zn. 16 Csp 3/2025 o primerané finančné zadosťučinenie 250 eur a vec vedenú na tunajšom súde pod sp. zn. 10 Csp 7/2025 o primerané finančné zadosťučinenie 750 eur na spoločné konanie s tým, že ďalej budú vedené pod sp. zn. 16 Csp 3/2025.

5. K vyjadreniu žalovaného sa písomným podaním zo dňa 26.3.2025 vyjadril prostredníctvom právneho zástupcu žalobca, ktorý poukázal na to, že rozsudky súdu prvej inštancie sú právoplatné. Poukázal na to, že odôvodnenie pôvodných rozsudkov, v ktorých bolo jasne deklarované porušenie noriem spotrebiteľského práva, zakladá dôvodnosť primeraného finančného zadosťučinenia. V ostatnom zotrval na svojej argumentácii zo žaloby, pričom polemizoval o výške primeraného finančného zadosťučinenia a poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov. Navrhol žalobe vyhovieť.

6. Napokon sa k písomnému vyjadreniu žalobcu vyjadril žalovaný písomným podaním zo 17.4.2025, pričom zotrval na svojej argumentácii a žiadal žalobu zamietnuť.

7. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len Cs.p.) súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

8. Podľa § 219 ods. 3 C.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie všetkými dôkaznými prostriedkami, ktoré súdu predložili alebo označili účastníci konania. Dokazovanie vykonal žalobou, rozhodnutiami všeobecných súdov označených stranami, vyjadreniami strán sporu, ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

10. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 8 Csp 83/2023 zo dňa 7.12.2023 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 8Csp 83/2023 z 8.1.2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 CoCsp 23/2024 z 25.7.2024 v právnej veci žalobcu B. A. nar. XX.X.XXXX proti žalovanému F. G. D., B. súd rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 513,96 eur, rozhodol, že úver je bezúročný a bez poplatkov a určil za neprijateľné štyri zmluvné podmienky uvedené v zmluve o spotrebiteľskom. Žalobcovi zároveň priznal oproti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

11. Na základe zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

12. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

13. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

14. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

20. Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

21. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z. z. možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákomom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

23. V prejednávanej príhode však možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu preplatení úveru, resp. v neprijateľných zmluvných podmienkach, ktoré obsahovala spotrebiteľská zmluva.

24. Žalobca musel aktívne uplatňovať svoje práva obranou proti pôvodnej žalobe a súd v prejednávanej veci s prihliadnutím na vyššie uvedené dospieva k záveru, že výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa môže, ale aj nemusí, zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila.

25. Pri výklade § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. treba akcentovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (Bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila. Postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa.), tak základ nároku na finančné zadosťučinenie je daný (arg. „má právo“). Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z. z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorý môže privodiť ujmu spotrebiteľovi je potrebná určitá intenzita.

26. Spôsobom vyššie uvedeným určenú výšku peňažného zadosťučinenia súd považuje za primeranú a dodávateľ má jednoduchú možnosť jej plateniu, prípadne aj iným zodpovednostným následkom sa v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikat' v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR.

27. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia súd považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 200 eur a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa. Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

28. Súd preto považoval, ako je uvedené vyššie, za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 200 eur a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa, ktoré nemusí byť v rovnakej numericky vyjadrenej výške, ako ujma, ktorá hrozila, pričom v prevyšujúcej časti výrokom II. tohto rozsudku žalobu zamietol.

29. Súd prvej inštancie sa zaoberal aj otázkou, aké konkrétne práva žalobcu boli porušené. Je potrebné zdôrazniť, že práva žalobcu boli bezpochyby porušené vo vzťahu k úspechu, čo do právoplatného priznania bezdôvodného obohatenia, určenia bezúročnosti a vyhlásenia zmluvných podmienok za neprijateľné, keďže o tom svedčí úspech v spore v základnom konaní/konaniach. Už toto základné konanie vytvára právny rámec pre uplatnenie si nároku na primerané finančné zadosťučinenie, keďže vychádza priamo zo znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Je preto možné vyvodiť, že samotné úspešné uplatnenie porušenia práva/úspešná obrana, vytvára rámcový právny základ pre uplatnenie si práva na primerané finančné zadosťučinenie, ktorého výška je už na posúdení súdu.

30. Súd prvej inštancie akcentuje aj fakt, že účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od takýchto praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu.

31. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy, pretože žalobca bol úspešný v základe nároku, ktorého výška záležala na posúdení súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.